

ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δημοσθένης, Ολυνθιακός α', 16-18

Η Ολυνθος ήταν πόλη της Θράκης και, διαπιστώνοντας την επιθετική πολιτική του Φιλίππου, συνήψε συνθήκη συμμαχίας με τους Αθηναίους. Το 349 π.Χ. ο Φίλιππος, με πρόφαση τη μη παράδοση του αδελφού του Αριδαίου, που είχε ζητήσει άσυλο στην Ολυνθο, κήρυξε τον πόλεμο εναντίον της. Οι Ολύνθιοι έστειλαν τότε πρέσβεις στην Αθήνα, για να ζητήσουν βοήθεια. Τους πρέσβεις αυτούς ο Δημοσθένης ενισχύει με τον λόγο του, συμβουλεύοντας να δοθεί βοήθεια στους Ολυνθίους. Ισχυρίζεται, μάλιστα, ότι η σωτηρία εκείνων είναι η ασφάλεια των Αθηναίων.

Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἴσως φῆσαι τις ἂν ῥᾶδιον καὶ παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων ὅτι δεῖ πράττειν ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. ἐγὼ δ' οὐκ ἀγνοῶ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ' ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, ἂν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῆ· οὐ μὴν οἶμαι δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι. φημί δὴ διχῆ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σώζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγορήσετε, ὀκνῶ μὴ μάταιος ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται.

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος : «Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν... ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι»

Μονάδες 10

Γ2. Ποιο είναι, σύμφωνα με τον Δημοσθένη, το καθήκον ενός πολιτικού άνδρα; Τι συμβουλεύει ο ίδιος τους Αθηναίους να πράξουν για χάρη της Ολύνθου και ποιος κίνδυνος εγκυμονεί για εκείνους σε περίπτωση που αδιαφορήσουν;

Μονάδες 10

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ : Γ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

Γ3.α. Να γράψετε τον τύπο που σας ζητείται για καθεμία από τις λέξεις που ακολουθούν:

φήσαι : το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο του Παρατατικού

ῥάδιον : το επίρρημα του επιθέτου σε υπερθετικό βαθμό

τῶν παρόντων : τη δοτική πτώση του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος.

τι : την ονομαστική πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος.

Μονάδες 4

β. στο απόσπασμα που μεταφράσατε :

i. να βρείτε **δύο επίθετα θετικού βαθμού**, ένα σε αρσενικό και ένα σε θηλυκό γένος, και να τα αποδώσετε στον ίδιο τύπο σε συγκριτικό βαθμό.

Μονάδες 2

ii. να αντικαταστήσετε τα **απαρέμφατα** που βρίσκονται σε Μέση Φωνή με το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του χρόνου στον οποίο καθένα από αυτά βρίσκεται και στην ίδια φωνή.

Μονάδες 2

iii. να μεταφέρετε τους **ρηματικούς και ονοματικούς τύπους** του Αορίστου β' στο β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ίδιου χρόνου και της ίδιας φωνής.

Μονάδες 2

Μονάδες 6

Γ4. α. **ύσάτους, ὑμῖν** : να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις λέξεις του αποσπάσματος που μεταφράσατε.

Μονάδες 2

β. «**φημί δὴ διχῆ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν** » :

• ποια σύνταξη σχηματίζει το ρηματικό επίθετο της προηγούμενης πρότασης και τι εξάιρεται με τη σύνταξη αυτή;

• να ξαναγράψετε την πρόταση επαναδιατυπώνοντας το ρηματικό επίθετο και τους συντακτικούς του όρους με ισοδύναμη έκφραση.

Μονάδες 3 (1+2)

γ. να εντοπίσετε και να γράψετε στο τετράδιό σας τη **μετοχή της τρίτης περιόδου** του κειμένου, να τη χαρακτηρίσετε συντακτικά και να την αναλύσετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 2

δ. «**ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγωρήσετε, ὀκνῶ μὴ μάταιος ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται**» : να μεταφέρετε με κάθε δυνατή μορφή, όπου αυτό είναι απαραίτητο, τον ευθύ λόγο σε πλάγιο, εξαρτώμενο από τη φράση : ὁ Δημοσθένης εἶπε.

Μονάδες 3